

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРІКУЛУМУ У ПРАКТИЦІ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ПИСЬМА МООВОЮ ІВРИТ ТА ЄВРЕЙСЬКОЇ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

Нині в умовах реформування змісту освіти відбувається науковий дискурс і широке громадське й освітнє обговорення проблем конструювання інтегрованих курікулумів та їх імплементації в освітню практику.

Перші спроби створення інтегрованого курікулуму у практиці початкового навчання письма мовою іврит та єврейської традиційної культури було реалізовано у робочому зошиті для навчання й удосконалення каліграфічної компетентності «Коди єврейської культури для дітей: Єврейська каліграфія» (автори *Н.В.Бакуліна, Р.М.Гехтман*).

Загальні вимоги до змісту та рівня сформованості правописних умінь і графічних навичок письма визначено у змістовій лінії «Взаємодіємо письмово», розділі «Початкове навчання письма» чинної навчальної програми з мови іврит для 1-2 класів ЗЗСО України [1], що відповідає Державному стандарту початкової освіти [2]. Водночас тенденції розвитку українського полікультурного соціуму й оновлення сучасної освіти на засадах компетентнісного й особистісно орієнтованого підходів до навчання з огляду на культуровідповідну освітню парадигму, нині потребують розроблення інтегрованого змісту навчання. Тому, з одного боку, робота з матеріалом цього зошиту спрямована на формування правописних умінь і графічних навичок письма на початковому етапі навчання мови іврит, а з іншого – на формування багатомовної та міжкультурної компетентностей.

В основу розробленого авторами робочого зошиту покладено принцип каліграфічного письма, що є оптимальним в умовах багатомовності та є доцільним у початковому навчанні іврит у ЗЗСО України. На його основі ретельно дібрано зміст навчання, а порядок опанування графічними навичками письма букв івритського алфавіту структуроване за групами відповідно до складнощів написання елементів літер – від простого до складного. Такий розподіл сприяє й реалізації принципів доступності, логічності, наступності та систематичності, адже поступове введення нових графічних елементів базується на вивченому матеріалі та допомагає учням значно легше оволодіти єврейською каліграфією та підвищує мотивацію до опанування мовою іврит. Це стосується не тільки самих літер та їх елементів, а й дібраної лексики з ними – слів з виучуваними та вже знайомими учням буквами, які діти зможуть написати. Каліграфічні уміння розвиватимуться й під час роботи з контурними малюнками, за допомогою яких учні з одного боку розширять активний словниковий запас, а з іншого – вправлятимуться з розвитку письма шляхом штрихування та розфарбовування.

Крім цього до кожної літери івритського алфавіту автори створили культурологічні тексти, що розкривають ціннісні підвалини єврейської традиційної культури. Вони подані українською мовою у доступній формі та супроводжуються кольоро-

вим ілюстративним матеріалом. Таке поєднання змісту сприятиме реалізації інтегративного підходу до багатомовного навчання та формування міжкультурної компетентності учнів.

На сторінках робочого зошиту також дібрано цікавий пізнавальний матеріал про кожну літеру, її назву, звукове, символічне та числове значення. Це розширюватиме знання і сприятиме підвищенню пізнавальних інтересів учнів. А івритський алфавіт, поданий у традиційному його порядку, систематизуватиме знання та розвиватиме вміння учнів використовувати алфавіт у вирішенні комунікативних задач.

Ілюстративний матеріал зошита є яскравим і методично доцільним, відповідає віковим і психологічним особливостям молодших школярів. У зошиті збалансовано подано малюнки для виховання толерантного ставлення учнів до віку, стану, гендерної рівності тощо. Крім цього, малюнки на позначення дітей і дорослих виконано відповідно до традицій єврейської культури, що теж надасть можливість учителям, батькам та учням доторкнутися до її особливостей.

Таким чином, уперше розроблений і запропонований у робочому зошиті навчальний матеріал дозволяє здійснювати як внутрішньопредметну (вертикальну), так і міжпредметну / міжгалузеву (горизонтальну) інтеграцію змісту освіти, сприяє формуванню як наскрізних, так і предметних компетентностей учнів на початковому етапі навчання мови іврит, розширенню обізнаності дітей у сфері єврейської традиційної культури, розвитку національної ідентичності, багатомовності та полікультурності особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бакуліна Н.В., Фалеса І.Ю. Типова навчальна програма з мови іврит для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти: програми Нової української школи. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/713374/1/18tipova-navchalna-programa-z-movi-ivrit.pdf> (дата звернення 02.03.2021).

2. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення 02.03.2021).

Валентина БОЙЧУК

(Білгород-Дністровський, Україна)

РОБОТА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВЖИВАННЯ СЛАБОАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ ПІДЛІТКАМИ

Пияцтво в Україні – гостра соціально-культурна проблема. Щороку в Україні ставлять на облік 100 тисяч алкоголіків. Загальна їх кількість більше в десять разів, і складає 700 тис. осіб. Це набуває ознак національної епідемії. Вживання алкогольних напоїв серед молоді поширюється, і про це нам повідомляють дані статистик. Від цього страждає наше суспільство, а насамперед під загрозу потрапляє підрастаюче покоління: діти, підлітки, молодь, а також здоров'я майбутніх матерів.